

Εισαγωγή

Το διεθνές πρόγραμμα του Θεάτρου Ashtar της Παλαιστίνης

Από τον Νοέμβριο του 2009 μέχρι τον Απρίλιο του 2010, με πρωτοβουλία του Θεάτρου ASHTAR της Παλαιστίνης, μαθητές και μαθήτριες δεκατριών ως δεκαεφτά ετών, με τη βοήθεια ενός θεατροπαιδαγωγού και ενός ψυχολόγου, επεξεργάστηκαν και κατέγραψαν σε μορφή μονολόγων τις εμπειρίες, τις σκέψεις, τις ελπίδες, τα όνειρα και τους φόβους τους μετά την ισραηλινή εισβολή και κατά τη διάρκεια του πολέμου στη Γάζα από τον Δεκέμβριο του 2008 μέχρι τον Ιανουάριο του 2009. Αξιοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, τεχνικές του θεάτρου του καταπιεσμένου του Αουγκούστο Μποάλ, της δραματοθεραπείας και της αφήγησης.

Στη συνέχεια, τα κείμενα μεταφράστηκαν σε διάφορες γλώσσες και φορείς-συνεργάτες από όλο τον κόσμο κλήθηκαν να πάρουν μέρος σε ένα διεθνές πρόγραμμα με στόχο οι Μονόλογοι:

α) Να παρουσιαστούν από νέους στις 17 Οκτωβρίου 2010 ταυτόχρονα στη Γάζα και σε όλο τον κόσμο.

β) Να παρουσιαστούν στις 29 Νοεμβρίου 2010 σε διάφορες γλώσσες στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη, με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Αλληλεγγύης στον παλαιστινιακό λαό.

γ) Να αποτελέσουν αφορμή για να επικοινωνήσουν μαθητές απ' όλο το κόσμο με τους νέους της Γάζας, αλλά και μεταξύ τους, μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα του παιδιού και τη διαπολιτισμικότητα.

Πάνω από σαράντα καλλιτεχνικοί και εκπαιδευτικοί φορείς από τριάντα χώρες ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του Θεάτρου ASHTAR και στις 17 Οκτωβρίου 2010 παρουσίασαν ταυτόχρονα τους *Μονολόγους* παισιωμένους από πλήθος καλλιτεχνικά δρώμενα. Στις 29 Νοεμβρίου 2010 είκοσι δύο νέοι από δεκαοχτώ χώρες παρουσίασαν τους *Μονολόγους* στη Νέα Υόρκη.

Το πρόγραμμα *Μονόλογοι από τη Γάζα* προσπάθησε και έδωσε τη δυνατότητα στους νέους ν' ανοίξουν διάλογο με τον εαυτό τους, τους συνομηλικούς τους και την παγκόσμια κοινότητα.

Οι Μονόλογοι από τη Γάζα στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα στο πρόγραμμα συμμετείχε το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, το οποίο ανέλαβε τη μετάφραση των *Μονολόγων* στα ελληνικά και το συντονισμό των δράσεων σε διάφορες πόλεις, που οδήγησαν στις εκδηλώσεις της 17ης Οκτωβρίου 2010.

Μέλη του Δικτύου οργάνωσαν και συντόνισαν παραστάσεις και καλλιτεχνικά δρώμενα στην Αθήνα, στο Ηράκλειο, στη Θεσσαλονίκη, στην Κέρκυρα, στην Κοζάνη, στην Πρέβεζα, στη Ρόδο, στις Σέρρες και στη Χίο. Για την υλοποίηση των δράσεων συνεργάστηκαν πάρα πολλά σχολεία, θεατρικές ομάδες νέων και ανεξάρτητοι καλλιτέχνες, ενώ τις προσπάθειες στήριξαν εκπαιδευτικοί φορείς (ΟΛΜΕ, ΕΛΜΕ κ.ά.), σύλλογοι γονέων, καλλιτεχνικές ενώσεις (Ελληνικό Κέντρο του Διεθνές Ινστιτούτου Θεάτρου, Ένωση Κουκλοπαιχτών κ.ά.), θέατρα, ΔΗΠΕΘΕ, δήμοι, πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα, οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Διεθνής Αμνηστία-Ελληνικό Τμήμα κ.ά.), πινακοθήκες, κινηματογραφικές λέσχες, μουσεία, πολιτιστικοί σύλλογοι, τοπικά και εθνικά μέσα επικοινωνίας (ραδιόφωνα, εφημερίδες, ιστοσελίδες κ.ά.).

Βασικά χαρακτηριστικά των δράσεων ήταν η πρωτοτυπία, η πολυμορφία, η συνεργασία με τοπικούς φορείς και η συμμετοχή μεγάλου αριθμού μαθητών και νέων. Περίπου εξακόσιοι μαθητές από ενενήντα σχολεία και δεκατέσσερις νεανικές θεατρικές ομάδες, εκατό εκπαιδευτικοί και δώδεκα καλλιτέχνες συνέπραξαν εθελοντικά και αφιλοκεδώς για τη δημιουργία και την παρουσίαση στις 17 Οκτωβρίου 2010 θεατρικών παραστάσεων και ποικίλων εικαστικών και μουσικών δρώμενων σε θέατρα, πλατείες, κάστρα, αγορές και παραλίες. Τα σχόλια των συμμετεχόντων στις διάφορες κατά

τόπους δράσεις αλλά και των θεατών δείχνουν τη μεγάλη απήχηση του προγράμματος.

Τον Νοέμβριο του 2010 ένα νέος από την Ελλάδα, ο Άγγελος, ταξίδεψε στη Νέα Υόρκη και πήρε μέρος στις παραστάσεις των Μονολόγων που παρουσιάστηκαν στον ΟΗΕ και στο θέατρο La Mama. Γράφει μεταξύ άλλων για την εμπειρία του:

«... πάντα έχει ενδιαφέρον να γνωρίζει κανείς καινούργιους ανθρώπους. Αλλά έχει ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον όταν αυτό συμβαίνει ενώ ταυτόχρονα υπηρετείται ένας υψηλός σκοπός. Πρέπει να πιστέψουμε πως οι μικρές δράσεις μπορεί να έχουν πολύ μεγάλη επίδραση στο μέλλον. Αυτό κάνουμε εδώ. Ξεκινάμε από κάτι μικρό και χτίζουμε πάνω σ' αυτό, για να είναι το μέλλον καλύτερο, πιο φωτεινό ή απλώς διαφορετικό. Το ξέρουμε πως δεν είναι σίγουρο ότι θα μας ακούσουν. Αλλά και μόνο ακούγοντας ο ένας τον άλλο, όσοι παίρνουμε μέρος στους *Μονολόγους από τη Γάζα*, από τους συγγραφείς μέχρι τους εθελοντές, που τόσο πρόθυμα βοήθησαν, έχουμε γίνει ήδη λίγο καλύτεροι, λίγο πιο συνειδητοί, λίγο πιο άνθρωποι. Κι αυτό είναι κατά τη γνώμη μου ένα πολύ καλό ξεκίνημα για ένα αύριο που θα μας φέρει πιο κοντά στην ειρήνη και την αγάπη».

Το ταξίδι των *Μονολόγων από τη Γάζα* στην Ελλάδα συνεχίζεται και μετά τις 17 Οκτωβρίου 2010. Σχολεία, θεατρικά εργαστήρια, θεατρικοί και άλλοι καλλιτεχνικοί οργανισμοί εμπνέονται από τα κείμενα και εξακολουθούν να τα αξιοποιούν δημιουργικά με διάφορους τρόπους. Σε πολλές πόλεις τα παιδιά και οι νέοι συμμετέχουν σε σχετικά πολιτιστικά προγράμματα, σε θεατρικά εργαστήρια, σε παραστάσεις, σε εικαστικά δρώμενα και γράφουν ποιήματα βασισμένα στους *Μονολόγους*.

Μνήμη και ελπίδα

Κι έτσι η τέχνη του θεάτρου δικαιώνεται, μπαίνει στην υπηρεσία της παιδαγωγικής, της ανθρωπιάς, της αλληλεγγύης και της προάσπισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων του παιδιού και του ανθρώπου. Γίνεται μέσο διατήρησης της μνήμης και της ελπίδας για ένα καλύτερο και δικαιότερο μέλλον. Και όπως γράφει ο Αλή Αμπού Γιασίν, εμπυχωτής και σκηνοθέτης του Θεάτρου Ashtar στη Γάζα:

«... Σήμερα ξέρουμε πολύ καλά πως δεν υπάρχει άλλο καταφύγιο για μας πέρα απ' το να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη και να διατηρήσουμε την ελπίδα πως τα παιδιά μας θα ζήσουν μια ζωή καλύτερη από τη δική μας, στην πατρίδα τους. Μια πατρίδα που δε θα συρρικνωθεί, αλλά θα διατηρήσει τα φυσικά της σύνορα, όπως τα γνωρίζει η μνήμη μας. Μια μνήμη που δε θα ξεθωριάσει, δε θα σβήσει, όσο εξακολουθεί να αποτελεί πρώτη ύλη για την τέχνη και τη σκηνή...»

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ